

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.25. Vitam æternam do eis. Oues Dei cælum secum deserunt portatile, ob bonæ conscientiæ iucunditatem, atque spem, quæ ex illa oritur, certißimam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

enius iam fructuonem per tormenta mortemque festinabant. Hic igitur titulus est, ex quo liquido constat, qua ratione Christus quibus suis vitam tribuat sempiternam. Licet autem in hoc discursu semper sit supponendum, id, quod dicimus sanctos exitate ad mentis incunditatem; quod Deum secum per gratiam possideant: non esse intelligendum, illos de hoc esse certos omnimode: quia seclusa divina revelatione, nemo hoc scire potest: enim verè dixit Iob: *Si venerit ad me, non videbo eum, si abierit non intelligam.* Non loquitur de peccatoribus: illi namque certò sciunt quòd Deus ab eis decesserit, & quam longissimè ab illis ob peccata diffugerit: sed de illis, quorum conscientia de nullo remordet mortali: non enim infallibiliter scire possunt vitum sint in gratia, vel peccato aliquo mortali coinquinati, ratione cuius Deus ab illis se subtraxerit: etenim teste Spiritu Sancto: *Nescit homo vitum amare an odio, dignus sit.* Sed nihilominus licet hoc certitudine scire nequeat: ex coniecturis tamen aliquam possunt habere certitudinem & fiduciam, ex eo quòd in anima sua nihil inveniunt oppositum, atque ex effectibus, quos in se deprehendunt: etenim aromata ubique sunt, odorem spirant, & ignis calorem, & sol lucis radios, eò modo quo Theologi declarant de illo disparantes.

§. 25. Vitam æternam do eis. *Oves Dei calum secum deserunt portatile ob bona conscientia incumditatem, atque spem qua ex illa oritur, certissimam.*

61
I.
Lætitia bonæ conscientie principium est vitæ æternæ.

Secunda ratio, ob quam Saluator ait se dare vitam æternam quibus suis hæc est: quia iam in hac vita eisdem dat illis quandam participationem. Ante diximus malos in hac vita principium quoddam inferni tolerare ex conscientia, pena, quam illis vermis infligit conscientia trisibusque vocibus quibus ipsa peccatores exercuciat: ita Dominus quibus suis in hac vita quoddam tribuit gloriæ principium & participationem, propter quietem, consolationem atque ordinationem, quam in animabus suis sentiunt, nihil in conscientia suis inveniunt, quod illos peccato mortali redarguat obnoxios: quinimo plura, quæ multam illis excitent de Deo fiduciam. Hoc ex Apolloto discimus: *Gloria nostra hæc est, et simoniam conscientia nostra.*

2. Cor. 1.
32.
II.
Allegoria

Magnum intererat discrimen inter Egyptios, & Israelitas, licet omnes in eadem Egypti

regione morarentur. Egyptij perpetuis ange- de mala bantur tormentis, quæ in secretioribus domus & bona suæ spariabantur, palpabiles nimirum tenebras, conscientibus quibus timore concubebantur, & ciniphes punctantes, & raras clamoribus suis eos inquietantes: locustas arbores corrodentes: *Ego inducam locustam, qua corrodet omnia ligna, qua germinant in agris, & mactos ylu'atus ob plurima cadavera, quæ oculis suis in domo sua singuli intuebantur.* Verum Israelitæ, velut in paradiso morabantur, & lucis supernæ gaudio fruebantur, *Sancti lux erat maxima: Quiete gaudebant adeo magna ut nihil esset, quod eis molestiam inferret, turbaretque somnum; non ciniphes, non tana, non locustæ, non canes adlatrantes; Erit clamor magnus in omni terra Egypti &c.* Apud omnes autem filios Israel non mutiet canis ad hominem usque ad pecus, ut sciatur quantum miraculo dividat Dominus Egyptios & Israel. Expende, cum D. Augustinus loquendi formulam: *Non mutiet canis, qua summum & maximè tranquillum silentium indicat, Elegantiissima locustis est: per canem quippe extremum significavit.* Cardin. Caietan. legitur ex Hebræo: *Non movebit canis linguam.* Vt significet summam quietem; quia nec solum canis non latrabat, vel unicus; sed nec linguam quidem ad latrandum commovebat. O quanta gloria iustus fruitur, non enim perverfa mordet illum conscientia, nec latratus edit inquietos, sed superna gaudet, & quiete exultat omnino celestis, nullo terrore perterritus nullo casu infirmitatis aut inopinatæ mortis anxius, non domus ruinam formidat, non fulgur exhorrescit: etenim hæc David eorum nomine præcinebat, *Propter hoc non timebimus, dum turbabitur & transferentur montes in cor nostrum.*

Hoc ipse Dominus exposuit Caino, & paulo superius attingimus quando maledictus ille luere Timor & odio furens in iracundiam suam, necem eius cogitabat; illud etenim peccatum perpetuis eum conscientia laniabat angustijs. Querit ab illo Deus; quid te in Caino Cain affligit? *Nonne si bene egeris, recipies? sin Gen. 4. 7.* autem male stitum in foribus peccatum tuum aderit. Iuxta Lipoman ex Hebræo legimus: *Nonne si bene egeris, eleva. 10. si autem male stitum in foribus aderit peccatum tuum.* Si peccaveris, ilico peccatum molesto quatiet pulsu portas anime tue, illam inquietans. Vbi sic D. Gregor. in so. D. Greg. Lipoman autem sic ait; *Seclere & flagitio pollus. 6. 9. & 10. exercuciamur à conscientia, qua ad nostri cordis fo. Lipoman semper excubat, qua quicquid agimus & molimur ilico nobis præsto est, neque latius unquam esse*

XII. *crucifixus est, & ego mundus.* Mundus me habet, & de me hoc opinatur quod dolore torquear velut suspensus: & ego quoque de illo conijcio. Proverbium est inquit D. Hieronym. Quod in hoc mundo invicem stulti sumus, mihi que videtur, in eo quod agis, te delirare, quare te subfanno, tibi verò videtur me delirare, me que subfannas. Considerat mundanus suis vacans delicijs, indulgens voluptatibus, epulis refectus opiparis, lectulis stratus mollibus, & dignitate sublimis, Dei serum vitam hanc lacrymis eluentem paupertate depressum voluptatum suarum refranatorum, somni pareum, per vicias panem comedentem, persecutionem passum & detractionem, quem nemo reueratur: illum autem indicat pusillanimitatem, deiectionem & velut suspensum, qui nec modica gaudet voluptate, nec habet, quo pedem figat fulcimentum.

Vir autem iustus seipsum contemplatus cœli feruentem desiderio, nullo conscientie remorsu perturbatum, eiusdem quiete gaudentem atque spe, quod momentaneam hanc aduersitatem breui gaudium excipiet infinitum, & quidquid patitur glorie militet sempiternæ, considerat autem peccatorem terrore metuque moris confesternatum, & clamoribus ex mala conscientia inquietum, & terroribus anxium vtrum lecto decumbens dormiturus se manere poterit & doceat ignibus damnationis æternis, deinde non parum perterretur, considerans Deum sibi hostem & inimicum, diabolum autem iam eius accepisse dominium: iudicat quod ille sit à labore requiescens, à tormento liber, pedesque suos iam fixerit in bonis illis ex spe securioribus: alter autem suspensus, afflictus & turbatus ingemiscat.

D. Hier. Verba D. Hieronym. nefas est præterire: *Tales miseros arbitrans, nos te miserabilissem putamus.* **Ep. 99 ad Ascellam.** *Par paris refertur, & inuicem vobis videmur insanire.* Tibi placet lauare quotidie, alius has munditias sordis putat. *Ua Astagenem rictus* (Astagen est species piscis Francolin.) *Et de comeso Acipenser gloriaris.* (Acipenser, species est piscis adeo lapidi & pretiosi, vt de illo dicat Macrobius, quod ad mensas Regum cum musica soleret deferri.) *Ego faba ventrem impleo Te delectans cachinnantium greges, me plangentes &c.* Hoc igitur ait Apo. hoc de me mundus opinatur quod crucifixus sum & patibuli patiar angustias: quia me pauperem, lacrymantem, pressum persecutionibus, vigilantem, carceres & labores considerat tolerantem, à quibus omnibus se gaudet immunem. Ego verò contrariam fero sententiam, nempe, quod ipse talia patiar: etenim si mihi hæc ter-

rena deficiat, vt ignorem vbi pedem figam, iam habeo & gaudeo cœlestibus, ipse securus illa possidendi in omnem æternitatem: deinde redundat cor mihi gaudio ob conscientie mee testimonium. Ipse vero, ipse inquam auxiat doloribus, terroribus, angustijs, & suspitionibus, vt velut suspensus pedem figere nequeat, nec in bonis, quæ videt, sedem capere: sunt enim fluida & quæ cras illi deficient, imo fortè etiam hodie, quem post bona illa vmbatica sequentur & excipient pœnæ constantes & in æternum subsistentes.

§. 26. Vitam æternam do eis. *Exposuit D. Augustinus quod fecit seuisimum mundi tormentum hoc est quo reprobam mala torquet conscientia: sic solidissima est hilaritas qua bonum bona recreat conscientia.*

EX prædictis quendam elicit D. Augustinus propositionem, quæ cum adeo læpe in illius operibus repetatur, S. Prosper Episc. Aquitanie illi maxime familiaris librum componens sententiarum D. Augustini illam statuit quasi illi propriam. *Verumtamen charissimi* (sic D. Augustinus.) *inter omnes tribulationes humana anima, nulla est maior tribulatio, quam conscientia delictorum.* Sic nec alacritas iucundior, quam conscientia bene meritum. Confirmat hoc varijs locis similitudine valde familiari. Nō potest homo grauiori torqueri dolore, quam si in domo propria non liceat ei requiescere. Si quis patiar in campo, vel in foro, vel in itinere calamitatem, domum reuersus requiescit, ad mensam se cibo recreat, & in lecto quietus recumbit, &c. Quanta quies viro illi, qui domo gaudet opulenta mille depictis imaginibus ornata, horto deliciarum pulcherrimis cubiculis, muliere prudens, potifica, formosa solis instat, filijs, instat stellarum fulgentissimis: quando desotis reuersus melancholicus & bile commotus, ex eo quod contigit illi sinistra aliquid vel quod in alterum excanduerit, vel quod ibi aut alibi laborauerit: obtiniam illi procurit vxor eum receptura gaudio cum filijs exultans, mille viri demulcens blanditijs epulū instruens opiparum, mensam sternens, cubicula aromatibus & odoribus implens: illis se recreat festinum agit diem & omnes quas foris atulerat molestias, memoria expellit etiam grauissimas.

64
Li. 6. sententiarum ex Aug. cap. 191. Tom. 4. In illud Psal. 45. Adiuuor in tribulatione. loc. cit. & in illud ps. 36. Verumtamen peccatores peribunt. Er in illud ps. 100. Perambulabam in medio. &c. I. Similitudo.

Econ-